

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
13/142

Vår ref.
13/249-

Dato
29.04.2013

Høring - NOU 2013:2 Hindre for digital verdiskapning - rapport fra utvalg som har vurdert muligheter og hindringer for digital verdiskapning

Vi viser til brev av 17. januar 2013 vedrørende ovennevnte.

Kulturdepartementet har merket seg at kulturelt innhold er viet stor plass i utredningen, som behandler en rekke sentrale problemstillinger knyttet til allmenn tilgjengeliggjøring ved bruk av digital IKT.

OM DEL IV: IMMATERIELLE RETTIGHETER

I utredningen kapittel 4 om immaterielle rettigheter omtales bl.a. opphavsretten.

Kulturdepartementet arbeider nå med en helhetlig revisjon av åndsverkloven, for å gjøre den enklere tilgjengelig for alle som bruker den. Både språkbruk og oppbyggingen av loven skal vurderes på nytt. Departementet skal også vurdere enkelte endringer av regelverket på bakgrunn av utviklingen siden den siste større revisjonen i 2005. Det viktigste formålet er å opprettholde balansen mellom rettighetshavernes og brukernes interesser, og at denne balansen kommer klart og tydelig frem.

Digitutvalget tar i punkt 4.5 *Reform av klareringsordningene* opp at det er behov for forenkling av dagens klareringsordninger, og anbefaler videre utredning av dette. Under punkt 4.8 *Tiltak for rebalansert rettighetsbeskyttelse* heter det at «[r]egjeringen bør ta initiativ til en opprydding og forenkling av de internasjonale lisensieringsreglene for opphavere, utviklere og tjenestetilbydere på tvers av landegrensene». I den forbindelse viser vi til at Norge og Norden gjennom avtalelisensordningene allerede har forenklet klareringsordninger. Fra norsk side har det, i forbindelse med direktivdrøftelser, blitt

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
<http://www.kud.dep.no/>

Kontoradresse
Akersg. 59
postmottak@kud.dep.no

Administrasjons- og
økonomiavdelingen
Sentralbord: 22 24 90 90

Saksbehandler
Cathrine Landa Paulsen
22247811
Org. nr. 972 417 866

argumentert for tilsvarende løsninger innen for EU-systemet. Til nå har Kommisjonen ikke fulgt våre innspill.

I utredningen punkt 4.7 fremgår det at Digitutvalget mener vernetiden for åndsverk er for lang, og at den er i utakt med brukernes forventninger til tilgang til innhold på internett. Utvalget oppfordrer derfor norske myndigheter til å arbeide for en redusert vernetid, bl.a. gjennom WIPO, WTO og EU. Kulturdepartementet merker seg synspunktet, men understreker at man internasjonalt har vært mer opptatt av forlengelse enn forkortelse av vernetiden. Det har fra norsk side ikke blitt tatt noen initiativ til forlengelse av vernetiden. Utvidelsen til 70 år for åndsverk, og den kommende utvidelse til 70 år for lydopptak, skjer på grunnlag av EU-direktiver.

I punkt 4.8 foreslår utvalget også at åndsverklovens låneregler bør lovfestes, særlig til privat bruk. Tilsvarende er også nevnt i punkt 4.7, hvor det vises til at «retten til å fremstille eksemplarer til privat bruk lovfestes». Departementet vil gjøre oppmerksom på at lånereglene i norsk rett allerede er lovfestet. Dette gjelder også retten til privat eksemplarfremstilling i åndsverkloven § 12. Til forskjell fra amerikansk rett, som blant annet har en *fair use*-regel, har man altså i Norge valgt å regulere avgrensningene eksplisitt. Departementet er enig med utvalget om at en slik tilnærming gir forbrukeren tilstrekkelig sikkerhet for å handle på den digitale markedsplassen.

I punkt 4.11 *Initiativ for gjennomgående immaterialrettsreform* går utvalget gjennom anbefalingene i rapporten *Digital Opportunity – A Review of Intellectual Property and Growth (The Hargreaves Review)*. Utvalget tiltrer hovedkonklusjonene og anbefalingene i Hargreaves-rapporten (med unntak av forslaget om patentmyndighetenes utvidede rolle), men foretar selv ingen vurdering om anbefalingene er relevante for norske forhold. Utvalget foreslår å utrede det nærmere. Kulturdepartementet vil i forbindelse med den overfor nevnte revisjonen av åndsverkloven også gjennomgå rapporter og utredninger fra andre land. Da vil det være naturlig å vurdere elementer fra Hargreaves-rapporten. Kulturdepartementet vil imidlertid bemerke, bl.a. på grunn av ulikheter i norsk og britisk opphavsrettslovgivningen, at anbefalingene antas å ha noe begrenset overføringsverdi.

OM DEL VII: DIGITALISERING I OFFENTLIG SEKTOR

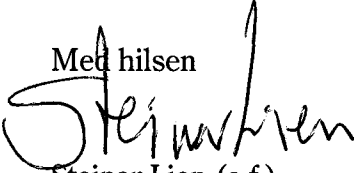
Under overskriften *Virkemidler for deling* i kapittel 0 anbefaler utvalget å revidere åndsverkloven § 9, som gjelder offentlige frembringelser som ikke har vern. Ut over at denne anbefalingen kort nevnes i oppsummeringen, kan ikke Kulturdepartementet se at spørsmålet omtales andre steder i utredningen. Det fremstår derfor noe uklart hva som er begrunnelsen for forslaget og hva utvalget eventuelt mener ikke er tilfredsstillende med dagens lovgivning. Det er derfor vanskelig å ta stilling til forslaget.

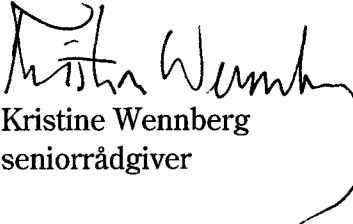
Digitutvalget mener i punkt 7.6 at det bør vurderes å legge bestemmelsene om viderebruk av offentlig informasjon til åndsverkloven. Bakgrunnen for forslaget synes å være at bestemmelsene om viderebruk har næringsutvikling som primærformål, og at de dermed ikke passer inn i offentlighetslovens system. Kulturdepartementet er uenig i forslaget. I formålsparagrafen til offentlighetsloven fremgår det eksplisitt at formålet

med loven også er å legge til rette for viderebruk. Etter vår vurdering er viderebruk av offentlig informasjon ikke primært et opphavsrettslig spørsmål, men et spørsmål om hvordan offentlige instanser velger å forvalte sine rettigheter.

Vi vil avslutningsvis vise til at et vesentlig spørsmål i kulturpolitisk sammenheng er interesseavveiningen mellom ønske om tilgang til kunstnerisk og kulturelt innhold på den ene side, og kunstnerens rettigheter og økonomiske vilkår på den andre siden.

Selv om utvalget understreker behovet for at det «fortsatt gis støtte til utøvende kunstnere» (s. 87), er utredningen etter Kulturdepartementets oppfatning ikke fyllestgjørende i den prinsipielle vurderingen av forholdet. Dette vil departementet komme nærmere tilbake til i den videre oppfølgingen av utredningen.

Med hilsen

Steinar Lien (e.f.)
avdelingsdirektør

Kristine Wennberg
seniorrådgiver